

ABSTRACT

TRANSLATION THEORY IN THE CHINESE CONTEXT: A COMPARATIVE APPROACH

XINYI ZHAO

Payap University, Chiang Mai, September 2004

Supervising Professor: Dr. Kirk Person

The Holy Bible has been translated into colloquial Mandarin Chinese a number of times over the past 140 years. There are six major modern-language versions. One of them is very literal, functioning as an interlinear version. The other five versions are intended for a general audience. The oldest version among these five versions is the Union Mandarin Version. It was published in 1919 after thirty years' of work. The rest of the versions were translated in the 1970's or after because some people thought that the language in the Union Mandarin Version was out-of-date. However, Chinese readers have not accepted these new versions. It is important to compare and evaluate these versions for a better understanding and more appropriate use of them.

This paper uses principles of functional equivalence (also referred to as meaning-based translation principles) to evaluate the five versions by comparing a selected passage from the New Testament. Chinese translation history and translation principles, Bible translation history in China, and meaning-based translation principles are explained in this paper. Then this paper compares the selected passage verse by verse with the original Greek text to find out how well they were translated according to meaning-based translation principles. Suggestions for improving the

translation are proposed. Then the translation issues are summarized and sub-categorized for comparison and evaluation.

The comparison and evaluation shows that each version has some problems, but some versions have more problems than others. On the whole, the Union Mandarin Version is better translated than other versions. It needs some revision instead of being replaced by a totally new translation.

PAYAP UNIVERSITY

บทคัดย่อ

ทฤษฎีการแปลในบริบทภาษาจีน: การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ

โดย ชินอ๋อ จ้าว

มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2547

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.เกริก เพอร์สัน

พระคัมภีร์ได้รับการแปลในลักษณะของภาษาพูดเป็นภาษาจีนกลางหลายครั้งหลายหนในช่วงเวลา 140 ปีที่ผ่านมา มีฉบับที่แปลโดยใช้ภาษาที่ทันสมัยอยู่ทั้งหมด 6 ฉบับ หนึ่งในจำนวนนั้นแปลโดย ความหมายตามตัวอักษร ซึ่งเหมือนการแปลคำต่อคำ ส่วนอีก 5 ฉบับนั้นแปลขึ้นเพื่อผู้อ่านทั่วไป ฉบับที่เก่าแก่ที่สุดในบรรดา 5 ฉบับนี้เรียกว่าฉบับสหภาพจีนกลาง (The Union Mandarin Version) พิมพ์ในปี 1919 หลังจากใช้เวลาถึง 30 ปีในการแปล ฉบับอื่นๆได้รับการแปลในปี 1970 หรือหลังจากนั้น เหตุเพราะว่าหลายคนคิดว่าภาษาที่ใช้ในฉบับสหภาพจีนกลาง (The Union Mandarin Version) นั้นล้าสมัยเกินไป อย่างไรก็ตาม พระคัมภีร์ที่ได้รับการแปลใหม่เหล่านี้ก็ยังไม่ได้รับการยอมรับจากผู้อ่านชาวจีนทั่วไป ดังนั้นจึงเป็นการสำคัญที่จะเปรียบเทียบและวิเคราะห์พระคัมภีร์ ฉบับเหล่านี้ เพื่อค้นหาฉบับที่เหมาะสมมากกว่า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้หลักการแปลที่ยึดความหมายเป็นหลัก ในการประเมินพระคัมภีร์ทั้ง 5 ฉบับ โดยการเปรียบเทียบข้อพระคัมภีร์ที่คัดจากส่วนพันธสัญญาใหม่ของพระคัมภีร์ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงประวัติศาสตร์การแปลภาษาจีนและหลักการที่ใช้ในการแปล รวมถึงประวัติศาสตร์การ แปลพระคัมภีร์ในประเทศจีนและหลักการแปลที่ยึดความหมายเป็นหลัก หลังจาก

นั้นเปรียบเทียบ ข้อพระคัมภีร์ที่ละข้อกับพระคัมภีร์ฉบับภาษากรีกซึ่งเป็นต้นฉบับ เพื่อวิเคราะห์ว่าพระคัมภีร์ในแต่ละฉบับนั้นแปล ได้ถูกต้องแค่ไหนตามหลักการแปลที่ยึด

ความหมายเป็นหลัก วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ยังมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขในการแปลอีกด้วย หลังจากนั้น ประเด็นหลักๆ ของการแปล ได้ถูกสรุปและจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อการเปรียบเทียบและการ ประเมินผล

ผลของการเปรียบเทียบและวิเคราะห์พบว่าพระคัมภีร์ในแต่ละฉบับนั้นมีปัญหาบางอย่าง แต่บางฉบับมีปัญหามากกว่าฉบับอื่นๆ อย่างไรก็ตามหากมองโดยรวมๆแล้ว พระคัมภีร์ฉบับสหภาพจีน กลาง (The Union Mandarin Version) มีความถูกต้องมากกว่าฉบับอื่นๆ ถึงแม้ว่าพระคัมภีร์ฉบับ นี้จะมีปัญหาอยู่บ้าง ก็สามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขในบางส่วนแทนที่จะแปลใหม่พระคัมภีร์